

Luyện từ và câu

Liên kết các câu trong bài
bằng từ ngữ nối

Khởi động

Nêu các loại liên kết câu trong bài đã học. Cho ví dụ.

Liên kết các câu trong bài bằng từ ngữ nối

I. Nhận xét:

1. Mỗi từ ngữ được in đậm dưới đây có tác dụng gì?

⁽¹⁾ Miêu tả một em bé **hoặc** một chú mèo, một cái cây, một dòng sông mà ai cũng miêu tả giống nhau thì không ai thích đọc. ⁽²⁾ **Vì vậy** ngay trong quan sát để miêu tả, người viết phải tìm ra cái mới, cái riêng.

Theo Phạm Hồ

- Từ **hoặc** nối từ em bé với chú mèo ở câu 1.
- Cụm từ **vì vậy** nối câu 1 với câu 2.

I. Nhận xét:

2. *Tìm thêm những từ ngữ mà em biết có tác dụng giống như cụm từ **vì vậy** ở đoạn văn trên.*

Một số từ ngữ có tác dụng nối giống như cụm từ vì vậy ở đoạn trích như: *tuy nhiên, mặc dù, nhưng, thậm chí, cuối cùng, ngoài ra, mặt khác, vậy thì, thế thì, vì thế, rồi, trái lại, đồng thời,...*

Qua nhận xét 1 và 2, em hãy cho biết để thể hiện mối quan hệ về nội dung giữa các câu trong bài, ta có thể làm gì?

Để thể hiện mối quan hệ về nội dung giữa các câu trong bài, ta có thể liên kết các câu ấy bằng quan hệ từ hoặc một số từ ngữ có tác dụng kết nối.

Hãy nêu một số từ ngữ có tác dụng kết nối các câu, các đoạn trong bài?

Các từ ngữ có tác dụng kết nối như: *nhưng, tuy nhiên, thậm chí, cuối cùng, ngoài ra, mặt khác, trái lại, đồng thời, mặc dù,...*

II. Ghi nhớ:

Để thể hiện rõ mối quan hệ về nội dung giữa các câu trong bài, ta có thể liên kết các câu ấy bằng quan hệ từ hoặc một số từ có tác dụng *kết nối* như: *nhưng, tuy nhiên, thậm chí, cuối cùng, ngoài ra, mặt khác, trái lại, đồng thời,...*

III. Luyện tập:

Bài 1: Đọc bài văn **Qua những mùa hoa. Tìm các từ ngữ có tác dụng nổi trong ba đoạn văn đầu hoặc bốn đoạn văn cuối.**

QUA NHỮNG MÙA HOA

Trên con đường từ nhà đến trường, tôi phải đi qua bờ Hồ Gươm Lúc có bạn thì chuyện trò tíu tít, có khi đuổi nhau suốt dọc đường. Nhưng khi đi một mình, tôi thích ôm cặp vào ngực, nhìn lên các vòm cây, vừa đi vừa lẩm nhẩm ôn bài.

Vì thế, tôi thường là đứa phát hiện ra bông hoa gạo đầu tiên nở trên cây gạo trước đền Ngọc Sơn. Rồi bông nọ gọi bông kia, bông nọ ganh bông kia, chỉ vài hôm sau, cây gạo đã như một cây đuốc lớn cháy rùng rục giữa trời.

Nhưng khi lửa ở cây gạo sắp lụi thì nó lại “bén” sang những cây vông cạnh cầu Thê Húc. Rồi thì cả một bãi vông lại bùng lên, đỏ gay, đỏ gắt suốt cả tháng tư.

Đến tháng năm thì những cây phượng đón lấy lửa ấy, chạy tiếp cuộc chạy tiếp sức của các loài hoa trong thành phố, báo hiệu những ngày nghỉ hè thoải mái của chúng tôi sắp đến.

Nắng trời vừa bắt đầu gay gắt thì sắc hoa như muốn giảm đi độ chói chang của mình. Hoa phượng màu hồng pha da cam chứ không đỏ gắt như vông như gạo. Đến cái anh bằng lăng thì đã vừa hồng vừa tím. Sang đến anh hoa muồng thì đã ngả hẳn sang sắc vàng chanh.

Nhưng nói chung, đó toàn là những màu sắc rực rỡ như muốn phô hết ra ngoài. Mãi đến năm nay, khi đã lên lớp Năm, đã “người lớn” hơn một tí, tôi mới nhận ra hoa sấu, những chùm hoa nhỏ xíu, sắc chỉ hơi hoe vàng, chìm lẫn vào từng đọt lá non, lẫn với màu nắng dịu.

Đến khi các loài hoa rực rỡ như hoa gạo, vông, phượng, bằng lăng, muồng,... đã kéo quân qua bầu trời Hà Nội, cây sấu trước cửa nhà tôi mới lấp ló những chùm quả xanh giòn. Rồi sau đó, quả chín, những quả chín vừa ngọt vừa chua, ngọt một cách e dè, khiêm tốn như tính tình hoa sấu vậy.

Đoạn văn “Qua những mùa hoa” có :

a/ Bao nhiêu đoạn?

b/ Bao nhiêu câu?

a/ Đoạn văn “Qua những mùa hoa” có 7 đoạn.

b/ Đoạn văn có 16 câu.

QUA NHỮNG MÙA HOA

(1) Trên con đường từ nhà đến trường, tôi phải đi qua bờ Hồ Gươm. **(2)** Lúc có bạn thì chuyện trò tíu tít, có khi đuổi nhau suốt dọc đường. **(3)** Nhưng khi đi một mình, tôi thích ôm cặp vào ngực, nhìn lên các vòm cây, vừa đi vừa lẩm nhẩm ôn bài.

(4) Vì thế, tôi thường là đứa phát hiện ra bông hoa gạo đầu tiên nở trên cây gạo trước đền Ngọc Sơn. **(5)** Rồi bông nọ gọi bông kia, bông nọ ganh bông kia, chỉ vài hôm sau, cây gạo đã như một cây đuốc lớn cháy rùng rục giữa trời.

(6) Nhưng khi lửa ở cây gạo sắp lụi thì nó lại “bén” sang những cây vông cạnh cầu Thê Húc. **(7)** Rồi thì cả một bãi vông lại bùng lên, đỏ gay, đỏ gắt suốt cả tháng tư.

(8) Đến tháng năm thì những cây phượng đón lấy lửa ấy, chạy tiếp cuộc chạy tiếp sức của các loài hoa trong thành phố, báo hiệu những ngày nghỉ hè thoải mái của chúng tôi sắp đến.

(9) Nắng trời vừa bắt đầu gay gắt thì sắc hoa như muốn giảm đi độ chói chang của mình. **(10)** Hoa phượng màu hồng pha da cam chứ không đỏ gắt như vông như gạo. **(11)** Đến cái anh bằng lăng thì đã vừa hồng vừa tím. **(12)** Sang đến anh hoa muồng thì đã ngả hẳn sang sắc vàng chanh.

(13) Nhưng nói chung, đó toàn là những màu sắc rực rỡ như muốn phô hết ra ngoài. **(14)** Mãi đến năm nay, khi đã lên lớp Năm, đã “người lớn” hơn một tí, tôi mới nhận ra hoa sấu, những chùm hoa nhỏ xíu, sắc chỉ hơi hoe vàng, chìm lẫn vào từng đọt lá non, lẫn với màu nắng dịu.

(15) Đến khi các loài hoa rực rỡ như hoa gạo, vông, phượng, bằng lăng, muồng,... đã kéo quân qua bầu trời Hà Nội, cây sấu trước cửa nhà tôi mới lấp ló những chùm quả xanh giòn. **(16)** Rồi sau đó, quả chín, những quả chín vừa ngọt vừa chua, ngọt một cách e dè, khiêm tốn như tính tình hoa sấu vậy.

(1) Trên con đường từ nhà đến trường, tôi phải đi qua bờ Hồ Gươm. (2) Lúc có bạn thì chuyện trò tíu tít, có khi đuổi nhau suốt dọc đường. (3) **Nhưng** khi đi một mình, tôi thích ôm cặp vào ngực, nhìn lên các vòm cây, vừa đi vừa lẩm nhẩm ôn bài.

(4) **Vì thế**, tôi thường là đứa phát hiện ra bông hoa gạo đầu tiên nở trên cây gạo trước đền Ngọc Sơn. (5) **Rồi** bông nọ gọi bông kia, bông nọ ganh bông kia, chỉ vài hôm sau, cây gạo đã như một cây đuốc lớn cháy rừng rực giữa trời.

(6) **Nhưng** khi lửa ở trên cây gạo sắp lụi thì nó lại “bén” sang những cây bông cạnh cầu Thê Húc. (7) **Rồi** thì cả một bãi vông lại bùng lên, đỏ gay, đỏ gắt suốt cả tháng tư.

ĐOẠN 1:

nhưng nối câu 3 với câu 2

ĐOẠN 2:

- **Vì thế** nối câu 4 với câu 3, nối đoạn 2 với đoạn 1

- **Rồi** nối câu 5 với câu 4

ĐOẠN 3:

- **Nhưng** nối câu 6 với câu 5, nối đoạn 3 với đoạn 2

- **Rồi** nối câu 7 với câu 6

(8) **Đến** tháng năm thì những cây phượng đón lấy lửa ấy, chạy tiếp cuộc chạy tiếp sức của các loài hoa trong thành phố, báo hiệu những ngày nghỉ hè thoải mái của chúng tôi sắp đến.

(9) nắng trời vừa bắt đầu gay gắt thì sắc hoa như muốn giảm đi độ chói chang của mình. (10) Hoa phượng màu hồng pha da cam chứ không đỏ gắt như vông như gạo. (11) **Đến** cái anh bằng lăng thì đã vừa hồng vừa tím. (12) **Sang đến** anh hoa muồng thì đã ngả hẳn sang sắc vàng chanh.

(13) **Nhưng** nói chung, đó toàn là những màu sắc rực rỡ như muốn phô hết ra ngoài. (14) **Mãi đến** năm nay, khi đã lên lớp Năm, đã “ người lớn” hơn một tí, tôi mới nhận ra hoa sấu, những chùm hoa nhỏ xíu, sắc chỉ hơi hoe vàng, chìm lẫn vào từng đọt lá non, lẫn với màu nắng dịu.

(15) **Đến khi** các loài hoa rực rỡ như hoa gạo, vông, phượng, bằng lăng, muồng,... đã kéo quân qua bầu trời Hà Nội, cây sấu trước cửa nhà tôi mới lấp ló những chùm quả xanh giòn. (16) **Rồi** sau đó, quả chín, những quả chín vừa ngọt vừa chua, ngọt một cách e dè, khiêm tốn như tính tình hoa sấu vậy.

ĐOẠN 4:

Đến nối câu 8 với câu 7, nối đoạn 4 với đoạn 3

ĐOẠN 5:

- **Đến** nối câu 11 với câu 9, 10
- **Sang đến** nối câu 12 với các câu 9, 10, 11

ĐOẠN 6:

- **Nhưng** nối câu 13 với câu 12, nối đoạn 6 với đoạn 5
- **Mãi đến** nối câu 14 với câu 13

ĐOẠN 7:

- **Đến khi** nối câu 15 với câu 14, nối đoạn 7 với đoạn 6
- **Rồi** nối câu 16 với câu 15

Đoạn	Từ	Nối câu,đoạn	Tác dụng nối kết nội dung
1	Nhung	Câu 3 với câu 2	Nối 2 câu lại với nhau
2	Vì thế	Câu 4 với câu 3 Đoạn 2 với đoạn 1	Nối 2 câu , đoạn lại với nhau
3	Nhung Rồi	Câu 6 với câu 5, đoạn 3 với đoạn 2 Câu 7 với câu 6	Nối 2 câu , đoạn lại với nhau Nối 2 câu lại với nhau
4	Đến	Câu 8 với câu 7, đoạn 4 với đoạn 3	Nối 2 câu , đoạn lại với nhau
5	Đến Sang đến	Câu 11 với câu 9, 10 Câu 12 với câu 9, 10,11	Nối 3 câu lại với nhau Nối 4câu lại với nhau
6	Nhung Mãi đến	Câu 13 với câu 12, đoạn 6 với đoạn 5 Câu 14 với câu 13	Nối 2 câu , đoạn lại với nhau Nối 2 câu lại với nhau
7	Đến khi Rồi	Câu 15 với câu 14, đoạn 7 với đoạn 6 Câu 16 với câu 15	Nối 2 câu , đoạn lại với nhau Nối 2 câu lại với nhau

---

Bài 2: Mẫu chuyện vui dưới đây có một chỗ dùng sai từ để nói, em hãy chữa lại cho đúng:

- **Bố ơi, bố có thể viết trong bóng tối được không?**
- **Bố viết được.**
- **Nhưng bố hãy tắt đèn đi và kí vào sổ liên lạc cho con.**
- **? !**

Minh Châu sưu tầm

Từ nối dùng sai

- Bố ơi, bố có thể viết trong bóng tối được không?
- Bố viết được.
- Nhưng bố hãy tắt đèn đi và kí vào sổ liên lạc cho con.
- ? !

Cách chữa

◀ Thay từ *nhưng* bằng *vậy, vậy thì, thế thì, nếu thế thì, nếu vậy thì.*

Câu văn sẽ là:

- *Vậy (vậy thì, nếu vậy thì, thế thì, nếu thế thì)* bố hãy tắt đèn đi và kí vào sổ liên lạc cho con.

CỦNG CỐ

Để thể hiện rõ mối quan hệ về nội dung giữa các câu trong bài, ta có thể liên kết các câu ấy bằng quan hệ từ hoặc một số từ có tác dụng ***kết nối*** như: ***nhưng, tuy nhiên, thậm chí, cuối cùng, ngoài ra, mặt khác, trái lại, đồng thời,...***

Dặn dò

- Học thuộc lòng phần ghi nhớ.
- Hoàn thành bài 1, 2 vào vở
- Xem trước bài Ôn tập, SGK trang 100.

